

Jerzy Korsak, Ferdynand Rymarz, Stanisław Baranowski, Stanisław Wasiekowski

Kronika

Palestra 27/12(312), 123-135

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wypaczeniem głoszenie zapatrywania, że adwokaci i radcowie prawni „odbyli taką samą aplikację”, skoro wiadomo, że aplikacja adwokacka była i jest pod względem rozległości tematycznej bogatsza, bardziej wszechstronna i ukierunkowana wprost na świadczenie usług prawnych przed organami rozstrzygającymi spory. W dążeniu autora do wyszukiwania dla radców prawnych dodatkowych źródeł zarobków zapomniał on o tym, że mogą oni być np. bardzo przydatni w redakcjach gazet i czasopism w udzielaniu ludności porad prawnych. Przecież poradnictwo prawne jest właśnie mocną stroną ich zawodu.

W recenzji książki Zdzisława Leszczyńskiego pt. *Ochrona zdrowia robotników w Królestwie Polskim*, ogłoszonej w „Gazecie Prawniczej” (nr 20 z dnia 16 października 1983 r.) pod tytułem: *Narodziny prawa pracy*, jej autor, podpisujący się (mil.), zwrócił m.in. uwagę na osobę adwokata Feliksa Kramsztyka, działającego w drugiej połowie XIX wieku. Autor recenzji zaznaczył w niej:

„Szkoda, że w bibliografii — a więc i w książce — zabrakło śladu po Feliksie Kramsztyku, jednym z wybitnych znawców prawa fabrycznego, adwokacie-cywilisście i wieloletnim radcy prawnym w znanej warszawskiej fabryce: Lilpop, Rau i Loewenstein, autorze kilku ciekawych prac z tego zakresu (m.in. „O prawie fabrycznym” 1894 r. i „Prawo fabryczne obowiązujące i ubezpieczenie robotników w niektórych państwach europejskich”, 1896 r.) (...).”

S.M.

KRONIKA

I. KRONIKA CENTRALNA

1.

Nowy minister sprawiedliwości

W dniu 22 listopada 1983 r. Sejm na wniosek Prezesa Rady Ministrów powołał na stanowisko Ministra Sprawiedliwości ob. **Lecha Domerackiego**. Poniżej podajemy życiorys nowo mianowanego członka Rządu, z którym samorząd adwokacki ma bliskie kontakty.

Lech Domeracki

Minister Sprawiedliwości

Lech Domeracki urodził się w 1929 r. w Poznaniu w rodzinie robotniczej.

Pracował zarobkowo od 1948 r. W 1950 r. ukończył 11-klasową szkołę podstawową typu licealnego dla młodzieży pracującej w Poznaniu, a w 1953 r. studia prawnicze stopnia I w Uniwersytecie Poznańskim. Stopień magistra praw uzyskał w 1959 r., a stopień naukowy doktora praw w 1971 r.

Od 1953 r. jest pracownikiem resortu sprawiedliwości. Przeszedł przez wszystkie szczeble kariery zawodowej: od aplikanta sądowego — poprzez asesora, sędziego Sądu Powiatowego i wiceprezesa Sądu Powiatowego — do sędziego Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu. Był

wiceprezesem tego Sądu, dyrektorem departamentu w Ministerstwie Sprawiedliwości, a następnie powołany został na prezesa Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu.

Od 1947 r. członek OMTUR, następnie ZMP. W PZPR od 1955 r.

Odnznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

2.

Wizyta Prezesa NRA w Radzie Państwa

W dniu 20 października 1983 r. Prezes NRA adw. Maria Budzanowska przyjęta została w Belwederze przez Przewodniczącego Rady Państwa prof. dra Henryka Jabłońskiego, któremu towarzyszył Zastępca Przewodniczącego prof. dr Kazimierz Secomski. W czasie wizyty omówione zostały węzłowe problemy adwokatury i kierunki działania samorządu adwokackiego po Krajowym Zjeździe Adwokatury. Stosownie do poczynionych uzgodnień całe Prezydium NRA — po uchwaleniu programu ka-

dencyjnego — zostanie przyjęte przez Przewodniczącego Rady Państwa.

W dalszym toku wizyty Przewodniczący Rady Państwa podkreślał celowość działań zmierzających do podniesienia społecznej oceny pracy adwokatów oraz potrzebę instytucjonalnego współdziałania z organami sprawiedliwości w zakresie stosowania prawa. Zwrócił też uwagę na potrzebę oceny organu samorządu skuteczności pomocy prawnej świadczonej przez adwokatów.

3.

Symposium w Wiśle

Adw. prof. dr hab. Kazimierz Buchała złożył na posiedzeniu Prezydium NRA w dniu 14 października 1983 r. sprawozdanie ze swego udziału w symposium, zorganizowanym w Wiśle przez ORA w Katowicach. Symposium miało m.in. na celu integrację środowiska.

Tematyką symposium była problematyka podatkowa oraz ustawa o postępowaniu z nieletnimi.

Dyskusja była żywa i ciekawa, świadcząca o dobrej znajomości przedmiotu przez jej uczestników.

4.

Relacja z udziału w pracach Komisji Rady Krajowej PRON

Prezydium NRA przyjęło w dniu 24 października 1983 r. informację prezesa NRA adw. Marii Budzanowskiej co do jej udziału w dniu 18 października 1983 r., w charakterze eksperta, w posiedzeniu Komisji Prawa i Prawo-

rzędności Rady Krajowej PRON. Przedmiotem obrad były zmiany w ustawie paszportowej. Komisja, po przyjęciu ekspertyzy, zdecydowała wysłać do Sejmu PRL wnioski zmierzające do zwiększenia gwarancji prawa obywatela

tela do paszportu, m.in. przez sądową kontrolę wydanych decyzji oraz przez

korzystanie w tych sprawach z zastępstwa adwokackiego.

5.

Sprawy organizacyjne adwokatów wykonujących zawód indywidualnie

Dyrektor Generalny Ministerstwa Pracy, Płac i Spraw Socjalnych dr Jerzy Pacho złożył w dniu 19 października 1983 r. wizytę Prezesowi NRA adw. M. Budzanowskiej. W czasie wizyty omówiona została m.in. sprawa świadczeń na rzecz ubezpieczeń społecznych dokonywanych przez adwokatów wy-

konujących zawód indywidualnie. Rozważono możliwość rozciągnięcia na tę grupę adwokatów przepisów, jakie obowiązują adwokatów zespolonych.

Prezydium NRA w najbliższym czasie wystąpi z propozycją rozwiązań prawnych tych zagadnień.

6.

Utrata mocy obowiązującej przepisów o obsłudze prawnej jednostek gospodarki uspołecznionej przez zespoły adwokackie

Na podstawie zarządzenia nr 6 Preceń na rzecz ubezpieczeń społecznych 1983 r. w sprawie utraty mocy obowiązującej niektórych zarządzeń, okólników i pism okólnych Prezesa Rady Ministrów, ogłoszonych w Monitorze Polskim (M.P. Nr 10, poz. 56) — utraciło moc obowiązującą (poz. 27 wykazu) m.in. zarządzenie nr 36 Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1964 r. w sprawie wytycznych do wykonywania obsługi prawnej jednostek gospo-

darki uspołecznionej przez zespoły adwokackie (M.P. Nr 31, poz. 135).

W ten sposób w nowym stanie prawnym, wynikającym z przepisów ustawy z dnia 26 maja 1982 r. — Prawo o adwokaturze, obsługa prawna jednostek gospodarki uspołecznionej przez zespoły adwokackie może być — do czasu wydania nowych przepisów. — wykonywana bez ograniczeń na zasadach umownych.

7.

Obniżenie od wynagrodzeń adwokatów-członków zespołów adwokackich podatku od wynagrodzeń

Z dniem 1 listopada 1983 r. weszło w życie i ma zastosowanie w stosunku do wynagrodzeń należnych po tym dniu rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 8 października 1983 r. w sprawie podatku od wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w nie uspołecznionych zakładach pracy i przez osoby fizyczne oraz od wynagrodzeń adwokatów-człon-

ków zespołów adwokackich (Dz. U. Nr 58, poz. 264)). Stopa procentowa podatku od wynagrodzeń została w stosunku do adwokatów-członków zespołów adwokackich obniżona i od wynagrodzeń miesięcznych przekraczających 5.000 zł (wypłacanych przez pierwszego pracodawcę) wynosi 12%.

8.

Naukowcy-prawnicy członkami Polskiej Akademii Nauk

Rada Państwa zatwierdziła w listopadzie 1983 r. dokonany w dniu 27 maja 1983 r. wybór 25 członków rzeczywistych spośród członków korespondentów PAN oraz 38 nowych członków korespondentów PAN.

Do grona członków korespondentów Polskiej Akademii Nauk wybrani m.in.

zostali: prof. zwyczaj. dr Juliusz Bardach, kierownik Zakładu Historii Państwa i Prawa Uniwersytetu Warszawskiego, i prof. zwyczaj. dr Jerzy Wróblewski, rektor Uniwersytetu Łódzkiego, kierownik Zakładu Teorii Państwa i Prawa Uniwersytetu Łódzkiego.

9.

Nominacje profesorów nauk prawnych

W dniu 24 października 1983 r. odbyło się w Belwedrze wręczenie nominacji na tytuły profesorów zwyczajnych i profesorów nadzwyczajnych, nadane przez Radę Państwa na wniosek Prezesa Rady Ministrów kilkudziesięciu pracownikom nauki w wyższych uczelniach i w instytucjach naukowo-badawczych.

Z rąk Przewodniczącego Rady Pań-

stwa prof. dra Henryka Jabłońskiego nominacje takie otrzymali m.in. także uczeni w dziedzinie nauk prawnych.

Tytuł naukowy profesora zwyczajnego w tej dziedzinie otrzymali: prof. dr Janusz Borkowski z Uniwersytetu Łódzkiego i prof. dr Wiesław Litewski z Uniwersytetu Jagiellońskiego.

10.

**Wizyta kierownictwa Zrzeszenia Prawników NRD
w siedzibie Naczelnej Rady Adwokackiej**

W dniu 12 października 1983 r. złożyła wizytę w siedzibie NRA delegacja Zrzeszenia Prawników NRD (Juristenverein der DDR), będąca w naszym kraju gościem Zarządu Głównego Zrzeszenia Prawników Polskich.

Delegację przyjęła prezes NRA adw. Maria Budzanowska w obecności niektórych członków Prezydium NRA i członków Komisji Zagranicznej NRA. W skład delegacji pracowników z NRD wchodził: jako przewodniczący — Kurt Kattanek, z-ca sekr. gen. Z. Gł. Zrzeszenia; członkowie: Gerhard Häusler, członek Z. Gł. Zrzeszenia i przewodniczący Kolegium Adwokatów

w stolicy NRD Berlinie, oraz Harry Mueller, prezes Okręgowego Zarządu Zrzeszenia w Rostocku, prokurator wojewódzki.

Po wzajemnej prezentacji członków delegacji prezes NRA adw. M. Budzanowska przedstawiła podstawy prawne i strukturę adwokatury w PRL oraz informację o działalności adwokatów w systemie polskiego wymiaru sprawiedliwości i o publicznoprawnych funkcjach adwokatury w Polsce, tudzież o sprawach socjalnych adwokatów i szkoleniu aplikantów adwokackich.

Goście złożyli adw. Marii Budzanow-

skiej gratulacje z okazji niedawnego wyboru na stanowisko prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej.

W imieniu delegacji NRD adw. G. Häusler skierował do prezesa NRA zaproszenie do bliższej współpracy z prawnikami, zwłaszcza adwokatami z NRD, oraz udzielił informacji o stanie adwokatury w NRD (w 1980 r. adwokatura uzyskała w tym kraju nowe podstawy prawne swego działania). Adwokaci w NRD zgrupowani są w — celu wykonywania zawodu — w kolegiach adwokackich mających osobowość prawną (Kollegium der Rechtsanwälte der DDR), przy czym liczba adwokatów w tych kolegiach wynosi 550 członków. Ponadto wykonują zawód w NRD adwokaci od spraw zagranicznych (jest ich 30), oraz inni adwokaci wykonujący zawód adwokata indywidualnie. Podobnie jak w Polsce, obowiązuje w NRD zakaz łączenia zawodu adwokata z zawodem radcy prawnego, ale kolegia adwokackie w szerokim zakresie wy-

konują obsługę prawną jednostek gospodarki uspołecznionej (np. Kolegium Adwokackie w Berlinie obsługuje stale około 100 przedsiębiorstw).

Adwokaci w NRD nie mają naczelnego organu samorządu adwokackiego jak w Polsce (NRA), ale działa tam Rada Przewodniczących Kolegiów Adwokackich, która m.in. wydaje różne wytyczne np. w zakresie doskonalenia zawodowego, kształcenia aplikantów, tudzież koordynuje działalność poszczególnych kolegiów adwokackich. Na etat aplikantów adwokackich przyjmuje się rocznie w NRD ok. 30 młodych prawników.

W imieniu delegacji adw. G. Häusler wręczył prezesowi NRA adw. M. Budzanowskiej upominek okolicznościowy oraz zbiór przepisów o adwokaturze w NRD, a Goście zostali obdarowani przez prezesa NRA również okolicznościowym upominkiem.

s.mj

II. Z ŻYCIA IZB ADWOKACKICH

Izba białostocka

Po trzyletniej przerwie wznowiona została tradycja corocznych niegdyś sympozjów Białostockiej Izby Adwokackiej. Tegoroczne sympozjum szkoleniowo-integracyjne Izby białostockiej odbyło się w dniach od 6 do 9 października 1983 r. w Giżycku w woj. suwalskim. Uczestniczyło przeszło stu adwokatów i aplikantów adwokackich. Przybyli także zaproszeni goście, a wśród nich: prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adw. Maria Budzanowska, członek NRA adw. Eugeniusz Sindlewski, dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Olsztynie adw. Wojciech Gryczewski oraz przedstawiciele władz politycznych i sądowo-prokuratorских z

terenu trzech województw wchodzących w skład naszej Izby.

Pierwszy dzień sympozjum poświęcony był sprawom organizacyjnym. Drugiego dnia, w godzinach przedpołudniowych, uroczystego otwarcia sympozjum dokonał dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Białymstoku adw. Witold Powichrowski, witając zaproszonych gości i członków izby. W krótkim wystąpieniu dziekan W. Powichrowski zapoznał zebranych z ważniejszymi aktualnymi problemami Izby białostockiej. Omówił między innymi warunki lokalowe zespołów adwokackich, sprawę wizytacji oraz zagadnienia związane z odbywaniem aplikacji ad-

wokackiej w świetle nowej ustawy o adwokaturze. Poruszył także różne problemy, jakie się wyłaniają na tle należycie prowadzonej polityki kadrowej. Przypomniał o treści art. 19 prawa o adwokaturze, który spowoduje odejście z zespołów adwokackich z terenu Izby białostockiej — do końca bieżącego roku — 19 kolegów adwokatów w związku z ukończeniem przez nich siedemdziesiątego roku życia. Jako jeden z delegatów Izby białostockiej na zakończony niedawno Krajowy Zjazd Adwokatury, dziekan W. Powichrowski zapoznał zebranych z ważniejszymi zagadnieniami poruszonymi na Zjeździe, a także z wynikami wyborów do naczelnych władz adwokatury. Na zakończenie swego wystąpienia dziekan Powichrowski poświęcił nieco uwagi sprawie etyki zawodowej adwokatów, a także podkreślił konieczność pełnej integracji wszystkich członków Izby.

Po tym wystąpieniu głos zabrała prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adw. Maria Budzanowska podkreślając na wstępie, iż zaproszenie do udziału w sympozjum Białostockiej Izby Adwokackiej w Giżycku przyjęła jeszcze jako wiceprezes NRA, a więc nie będąc jeszcze jej prezesem. Wyraża radość, iż może obecnie spotkać się z kolegami z Białostockiej Izby Adwokackiej i spełnić wobec nich swój korporacyjny obowiązek. Wyraziła także pragnienie, aby okres, w którym będzie sprawowała funkcję prezesa NRA, był okresem wzajemnego zrozumienia.

Przechodząc następnie do krótkiego omówienia roli i zadań, jakie stoją przed adwokatami, prezes NRA M. Budzanowska stwierdziła, że adwokatura powinna służyć w naszym życiu państwowym konstrukcji, a nie destrukcji, Adwokatura bowiem jest zawodem mającym na celu prawidłowe stosowanie prawa wobec obywatela, wobec człowieka. Służymy jako adwokaci wymiarowi sprawiedliwości, a wymiar sprawiedliwości jest wykładnią funkcyjno-

wania państwa i funkcjonowania prawa. Musimy jako adwokaci umieć współdziałać z organami władzy i organami wymiaru sprawiedliwości na każdym szczeblu. Pozycja nasza jako adwokatów powinna się wyrażać w formule partnerstwa. Mówiąc o sprawach należytego funkcjonowania samorządu adwokackiego, prezes NRA podkreśliła konieczność rzeczywistej kolegialności pracy Rady Naczelnej dodając, że w taki sam sposób powinny także pracować organy szczebla okręgowego. Wskazała na konieczność przywrócenia zespołom adwokackim, jako najniższym ogniwom samorządu adwokackiego, charakteru rzeczywistego organu samorządowego.

Kończąc swe wystąpienie prezes Budzanowska stwierdziła, że przy wykonywaniu funkcji prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej kierować się będzie dobrem całej adwokatury. Prosi jednak o głosy krytyczne, będą one bowiem najlepszym sygnałem do przeprowadzenia samokontroli. Różnice zdań, jeśli będą, nie powinny nas dzielić, ale łączyć.

Uczestnicy sympozjum wysłuchali następnie bardzo interesującego i szczególnie ciekawie przekazanego wykładu adw. Eugeniusza Sindlewskiego na temat etyki adwokackiej i metodyki wykonywania zawodu adwokackiego.

Tego samego dnia po południu duża część obecnych na sympozjum adwokatów wzięła udział w wycieczce krajoznawczej po ziemi giżyckiej do byłej kwatery Hitlera w Gierłoży oraz do zabytkowego kościoła w miejscowości Św. Lipka. Wieczorem w czasie uroczystej, wspólnej kolacji uczestnicy sympozjum mieli okazję do wymiany poglądów na tematy zawodowe i koleżeńskie.

Trzeci dzień obrad wypełniły zebrania kierowników zespołów adwokackich, członków zespołu wizytatorów przy ORA oraz zastępców rzecznika dyscyplinarnego. Poświęcone one były

głównie aktualnym problemom pracy w zespołach adwokackich, zagadnieniom wizytacji oraz innym sprawom i problemom wynikającym z nowego prawa o adwokaturze. W godzinach popołudniowych odbyła się wycieczka statkiem po malowniczych jeziorach mazurskich Tajty i Kisajno.

W czwartym i ostatnim dniu sympozjum zebrani wysłuchali wykładu adw. Andrzeja Warfołomiejewa na temat prawa podatkowego. Ożywiona dyskusja i bardzo wiele pytań zadanych przez słuchaczy prelegentowi świadczyły o dużym zainteresowaniu

adwokatów poruszonymi w wykładzie zagadnieniami.

Zgodnie z założeniem organizatorów tegoroczne sympozjum Białostockiej Izby Adwokackiej stało się dobrą formą podnoszenia poziomu zawodowego i samorządowego uczestniczących w nim adwokatów. Było ono również, co zgodnie podkreślili wszyscy uczestnicy, atrakcyjną okazją do przyjemnego relaksu i udaną sposobnością do pogłębienia integracji członków Izby.

adw. Jerzy Korsak

Izba lubelska

1. Ukonstytuowanie się Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego. Dnia 23 czerwca 1983 r. pod przewodnictwem wybranego wcześniej na Zgromadzeniu prezesa Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w Lublinie adw. Konstantego Winklera odbyło się plenarne posiedzenie tego Sądu. Tematem posiedzenia był wybór wiceprezesa i sprawy organizacyjne. W głosowaniu tajnym niemal jednogłośnie (przy jednym głosie przeciwnym) funkcję wiceprezesa Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego powierzono adw. Andrzejowi Śląskiemu, członkowi Zespołu Adwokackiego Nr 1 w Lublinie.

Omówiono również sprawy organizacyjne związane z funkcjonowaniem Sądu, kładąc przy tym akcent na szeroko rozumianą działalność profilaktyczną.

2. Udział delegacji lubelskiej w pracach Krajowego Zjazdu Adwokatury. W I Krajowym Zjeździe Adwokatury w Warszawie wzięła udział 14-osobowa delegacja z naszej Izby na czele z przewodniczącym delegacji, dziekanem ORA adw. Janem Czyżewskim (on również miał mandat delegata).

W pracach komisji zjazdowych brali udział: w Wyborczej — adw. Andrzej Śląski, we Wnioskowej — adw. Ireneusz Bieniaszkiewicz (jeden z sekretarzy), Regulaminowej — adw. Piotr Pytka i w Skrutacyjnej — adw. Witold Rychter.

Ze strony delegacji lubelskiej głos zabierali: adw. Jan Czyżewski, który zwrócił m.in. uwagę na niebezpieczeństwo dla ogólnego poziomu zawodowego płynące z obligatoryjnych wpisów radców prawnych na listę adwokatów, oraz adw. Wojciech Jarosławski, który podał krytyce dyskryminowanie adwokatów z powodu wieku i domagał się pozytywnych zmian w tym względzie. Ponadto w kwestiach proceduralnych występowali: mec. W. Jarosławski i mec. Tomasz Przeciechowski.

Do naczelných władz adwokatury kandydowali: adw. Jerzy Markiewicz — na przewodniczącego I Krajowego Zjazdu Adwokatury i do Naczelnej Rady Adwokackiej, adw. Ferdynand Rymarz — do NRA, a adw. Adam Jurkiewicz i adw. Krzysztof Zawadzki — do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego (mec. Adam Jurkiewicz nie przyjął zgłoszo-

nej przez delegację kandydatury). Mandat zastępcy członka Wyższego Sądu Dyscyplinarnego uzyskał mec. Krzysztof

Zawadzki, a członka Naczelnej Rady Adwokackiej — niżej podpisany.

adv. Ferdynand Rymarz

Izba wałbrzyska

Przebieg Zgromadzenia Izby Adwokackiej w Wałbrzychu w dniu 25 czerwca 1983 r. Zwołane na dzień 25 czerwca 1983 r. Zgromadzenie Izby adwokackiej w Wałbrzychu było trzecim kolejnym Zgromadzeniem Izby od czasu jej powstania w 1976 r., na którym dokonano wyboru organów samorządowych. Obrady toczyły się, podobnie jak pierwszego Zgromadzenia, w sali gościnnego Klubu NOT Kopalni W.K. „Thorez” w Wałbrzychu. Porządek obrad nie odbiegał w zarysach od poprzednich. Wypełniały go jednak nowe punkty przewidujące zgłaszanie kandydatów na delegatów na Krajowy Zjazd Adwokatury oraz wybory tychże delegatów.

Otwarcia Zgromadzenia dokonał dziekan Rady adv. Stanisław Baranowski. W swoim obszernym sprawozdaniu dziekan przedstawił problemy, z jakimi spotkała się Rada w okresie trwania kadencji, i starał się odpowiedzieć na zadane sobie pytanie, czy Rada wykonała zadania i spełniła postulaty członków Izby. Na wstępie mówca podkreślił, że ostatnia czteroletnia kadencja przypadła na przełomowy okres w kraju, który cechował dramatyczne i niezwykle ważne wydarzenia społeczno-polityczne, a także gospodarcze. Podjęte próby pojednania narodowego na gruncie realiów życia społeczno-politycznego 1981 r. nie powiodły się. Wprowadzenie stanu wojennego oraz intensywne wysiłki zmierzające do stabilizacji gospodarki i życia społeczeństwa postawiło również wiele trudnych problemów przed adwokaturą polską. Jakkolwiek adwokatura jest nielicznym środowiskiem, to jednak przez swe ważne funkcje za-

wodowe nie może stać na uboczu zachodzących zmian. Z tej racji byliśmy i pozostaniemy rzecznikami odnowy we wszystkich dziedzinach życia. Warunkiem zaś wszelkich pozytywnych zmian jest respektowanie i poszanowanie prawa zarówno przez obywateli jak i władze. Tak więc problemy praworządności zawsz wysuwały się na czoło postulatów społecznych w dążeniu do rzeczywistej realizacji ideałów socjalizmu i demokracji w powszechnym życiu narodu. W minionym okresie szturm i naporu — stwierdził dziekan — sturaliśmy się swoje obowiązki społeczne i zawodowe wykonywać w sposób właściwy. W Radzie jak również całej społeczności adwokackiej Izby nie nastąpiła polaryzacja sił politycznych.

Adwokatura w sprawach zawodowych wysunęła postulat zmiany ustawy prawa o adwokaturze. Niezwykle, historyczne wręcz znaczenie miał Ogólnopolski Zjazd Adwokatów, jaki się odbył w dniach 3 i 4 stycznia 1981 r. w Poznaniu. Istotnym osiągnięciem było powołanie Komisji Legislacyjnej, która opracowała projekt ustawy nowego prawa o adwokaturze. Ze szczególnym naciskiem należy podkreślić, że mimo wprowadzenia stanu wojennego prace nad nową ustawą nie zostały zahamowane i przy pełnej aprobacie kół poselskich PZPR, SD i ZSL projekt poselski uzyskał akceptację Sejmu w postaci nowej ustawy. Zauważyć przy tym należy, że mimo trwających przez kilka miesięcy dyskusji o komisjach sejmowych oraz zgłaszanych przez resort wymiaru sprawiedliwości poprawek zasadnicze zmiany postulowane przez środowisko zostały w pełni utrzymane w nowym kształcie prawa o ad-

wokaturze. Prawo o adwokaturze uwzględnia więc w zasadzie wszystkie podstawowe wnioski wysuwane przez środowisko adwokackie w czasie Zjazdu i prac Komisji Legislacyjnej. Ustawa ta jest znacznym krokiem naprzód w kierunku zapewnienia pełnej samorządności korporacji i stwarza warunki umożliwiające realizację celów i zadań społecznych adwokatury określonych w ustawie. Nakłada to jednocześnie zwiększone obowiązki i dalej idącą odpowiedzialność samorządu adwokackiego w celu zapewnienia jak najlepszej obsługi prawnej społeczeństwa.

Zasadnicza działalność Rady skupia się w trzech zagadnieniach, stanowiących jeden blok spraw. Są to sprawy kadrowe, sprawy doskonalenia zawodowego i godności wykonywania zawodu oraz sprawy bytowe.

Jeśli chodzi o sprawy kadrowe, to Rada Adwokacka szczegółowo badała osobę kandydata na wpis, mając na uwadze również to, by nie dopuścić do pauperyzacji zawodu, a w każdym razie, aby temu procesowi jak najbarziej się przeciwstawić.

Adwokatura jako zawodowa część społeczności również została dotknięta procesem inflacyjnym. Ostatnia zmiana taryfy adwokackiej też częściowo już się zdezaktualizowała na niekorzyść adwokatury. Taksa adwokacka musi być relatywna i odpowiadać możliwościom płatniczym klienta, a te ostatnio też się znacznie obniżają. Średni zarobek adwokata Izby oscyluje wokół kwoty 15.000 zł miesięcznie, a więc nie odbiega od średniego wynagrodzenia krajowego. Adwokaci nie uchylają się od skutków kryzysu i ponoszą jego społeczne koszty, starają się własne koszty minimalizować.

Naczelna Rada Adwokacka określiła limit etatów adwokackich dla Izby na 100 adwokatów i 9 aplikantów adwokackich. Rada Adwokacka dokonała podziału tych etatów na poszczególne zespoły i w związku z tym przedsta-

wiła plan etatyzacji, zwany również planem rozmieszczenia adwokatów, Walnemu Zgromadzeniu jako wniosek Rady do akceptowania. Liczba 100 adwokatów wykonujących zawód w zespołach jest liczbą maksymalną dla Izby. Przekroczenie jej grozi obniżeniem wynagrodzeń adwokatów, jak również będzie miało wpływ na stosunki międzyludzkie w zespołach. Liczba 9, a przedtem 10 aplikantów adwokackich Izby jest liczbą znaczną, bo przez 2 lub 3 lata odmładza naszą Izbę o 10 nowych członków, co w planie perspektywnym musi i tak doprowadzić do zwiększenia liczby etatyzowanych.

W planie rozmieszczenia adwokatów Wałbrzych nie jest uprzywilejowany w stosunku do innych miejscowości stanowiących siedzibę zespołów. Przeciwnie, przewidziana liczba 26 adwokatów powinna ulec zmniejszeniu, gdyż Wałbrzych nie jest siedzibą Sądu Wojewódzkiego i Prokuratury Wojewódzkiej, co ma niewątpliwie wpływ na liczbę spraw w zespołach w Wałbrzychu. Rada nie podziela również zdania prezesów Sądów Wojewódzkich w Jeleniej Górze i w Wałbrzychu, z siedzibą w Świdnicy, o potrzebie zwiększenia liczby adwokatów w kilku miejscowościach Izby. Trudności, jakie się wyłoniły w niektórych sądach w związku z nieobecnością adwokata na rozprawach, były powodowane głównie przyczynami niezależnymi od adwokata (głównie opóźnieniami — często znacznymi — w rozpoczęciu rozprawy).

Zajmując się sprawami kadrowymi, Rada miała nieustannie na uwadze doskonalenie zawodowe. W minionej kadencji wprowadzić nie zorganizowano sympozjum szkoleniowego dla całej Izby, co jest istotnym mankamentem, jednakże starano się wpłynąć na zespoły, ażeby realizowały szkolenie wewnątrzzespolowe. W obecnej dobie ogromnej aktywności legislacyjnej konieczne jest omawianie nowych przepisów na zebraniach zespołów i na

organizowanych w tym celu spotkaniach członków zespołów.

Mając na uwadze warunki bytowe adwokatów, a w szczególności to, że wynagrodzenie netto adwokatów kształtuje się często poniżej 50% obrotów zespołu, Rada ograniczyła swoje wydatki tak, ażeby nie zwiększać dotychczasowej składki zespołów w wysokości 6,5%.

Niezmiernie ważne są również zadania pracy społecznej adwokatów. W chwili obecnej, niezależnie od tradycyjnych form tej pracy w organizacjach społecznych, jak ZPP, ZBoWiD, Liga Kobiet, PCK i inne, członkowie Izby włączyli się do Federacji Konsumentów, udzielając pomocy prawnej uczestnicząc w podejmowanych inicjatywach. Zadania społeczne adwokatury, zwłaszcza w dzisiejszym okresie, są znaczne. Nakreślone są one wyciecznymi Naczelnej Rady Adwokackiej i ujęte w referacie prezesa NRA prof. Kazimierza Buchały pt. „Zadania adwokatury u progu wejścia w życie prawa o adwokaturze”. Adwokatura powinna się włączyć aktywnie w poczynania władz, by nie utracić własnego wpływu na kształtowanie się zachodzących procesów.

Kończąc swe sprawozdanie dziekan podziękował władzom politycznym, a w szczególności Komitetowi Wojewódzkiemu PZPR w Wałbrzychu, za realną pomoc i załatwienie istotnych spraw Izby. Podziękował również za współpracę członkom organów Izby i Komisji działających przy Radzie oraz wszystkim członkom Izby, którzy obdarzyli go zaufaniem.

Kolejne sprawozdanie złożyli skarbnik Rady adw. Bogusław Biernat, prezes Sądu Dyscyplinarnego adw. Jan Golczewski oraz przewodniczący Komisji Rewizyjnej adw. Józef Młynarski. Wystąpił również przewodniczący Koleżeńskiej Kasy Wzajemnej Pomocy adw. Stanisław Klee, przedstawiając opracowane przez Zarząd

Kasy zmiany do obowiązującego regulaminu, przewidujące podwyższenie składek i możliwość przyznania wyższych pożyczek.

Głos zabrał również przedstawiciel Naczelnej Rady Adwokackiej w osobie dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Kielcach adw. Ryszarda Podlipniaka. W przemówieniu swoim nawiązał on do sytuacji społeczno-politycznej w kraju i do zadań adwokatury na tle nowej ustawy prawa o adwokaturze.

W dyskusji wicedziekan Rady Adw. Jerzy Bronisz przypomniał okres powstawania Izby i obawy, jakie niektórzy łączyli z przyszłością Izby, czy będzie ona w pełni samodzielna. Przebyty okres siedmiu lat wykazał w praktyce, że nie centralizacja, lecz decentralizacja jest najwłaściwszą formą rozwiązywania wszelkich spraw. Zrozumiano, że decentralizacja władzy i przenieszenie jej w dół stanowi istotę konstytucyjnego systemu socjalistycznego współuczestnictwa w systemie władzy. Upadł zatem mit, że w systemie samorządności interesy partykularne mogą przesłaniać szersze problemy mające generalne znaczenie. Przeciwnie, rozwijanie samorządu, czego dowodem jest nowe prawo o adwokaturze, pozwala na realizację pełnej inicjatywy środowiska dbającego o zagwarantowanie właściwej realizacji zadań adwokatury w dobrze pojętym interesie środowiska oraz w interesie społecznym. Siedmioletni okres pracy naszych organów samorządowych pozwala na stwierdzenie, że w sposób właściwy uwzględniono w działalności korelację obu tych interesów.

Wyrażona ongiś wątpliwość, czy wyodrębnienie i utworzenie w Izbie samodzielnej Koleżeńskiej Kasy Wzajemnej Pomocy zaspokoi wszelkie wnioski i życzenia członków Kasy. Złożone przez adw. Stanisława Kleę sprawozdanie potwierdza zasadność podjętych decyzji i w rezultacie wy-

odrębnienie Kasy okazało się korzystne dla członków Izby. Nikt z kolegów nie uczynił żadnych uwag, nie było też żadnych skarg z powodu nieudzielenia pożyczki bądź zapomogi. Zarówno zapomogi jak i dopłaty były w sposób właściwy rozdzielane, a środki finansowe w pełni zabezpieczały realizację zadań. Jedynie przy rozdziale daru adwokatury austriackiej miały miejsce dwie skargi, ale ponieważ dotyczyły one byłej Izby wrocławskiej, a nie naszej Izby, skargi te nie były uzasadnione (załatwiono je potem u nas pozytywnie).

Wreszcie wspomnieć należy o tym, że wysuwane były również wątpliwości, czy w sposób właściwy Rada Adwokacka organizuje we własnym zakresie szkolenie aplikantów. Podkreślić tu przy okazji należy, że w okresie siedmiu lat pracy Izba wykształciła a zarazem wychowała 19 młodych adwokatów-członków naszej Izby. Zauważyć w tym miejscu należy, że liczba etatów aplikanckich ustalona dla Izby wydaje się nieco zawyżona. Gdyby w okresie dwóch, trzech lat nastąpiło przyjęcie 9 nowych aplikantów, to płynność kadry aplikantów, a zarazem członków Izby byłaby zbyt daleko idąca i byłoby rzeczą niemożliwą dokonanie tak znacznych zmian osobowych. Zaznaczyć przy tym należy, że głównym źródłem dopływu do zawodu adwokackiego powinna być aplikacja adwokacka. W świetle bowiem nowej ustawy absolwenci studiów prawniczych mają prawo wyboru. Skoro więc decyduje się ktoś odbywać aplikację sędziowską czy prokuratorską, to powinno się to wiązać następnie z wykonywaniem zawodu. Możliwość odbycia aplikacji adwokackiej po studiach stwarza przed absolwentami studiów dylemat wyboru przyszłego zawodu.

Adw. Bronisz podkreślił również w swym przemówieniu, w jak trudnych warunkach wypadło pracować adwokatom, zwłaszcza w ostatnim okresie.

Wypełnianie stosowne swoich funkcji i roli w szczególnie trudnych warunkach wymagało właściwej oceny, że zapewnienie w pełni zastępstwa procesowego wymaga właściwego zrozumienia złożonych problemów.

Co się tyczy doskonalenia zawodowego, to adw. Bronisz podkreślił, że w 1982 r. nie było możliwości zorganizowania sympozjum doskonalenia zawodowego ze względu na istniejące wówczas zakazy, natomiast w roku bieżącym wybory do organów samorządowych utrudniły przygotowania ogólnoizbowego sympozjum. Ponieważ samorząd — jak zaznaczył dalej adw. Bronisz — powinien zawsze mieć na uwadze podnoszenie poziomu **zawodowego członków Izby**, przeto przyszła Rada powinna zaakceptować w swoim planie pracy problematykę doskonalenia zawodowego zarówno w zespołach jak i przez organizowanie sympozjów szkoleniowych dla całej Izby.

W odniesieniu do sytuacji ekonomicznej adw. Jerzy Bronisz podkreślił, że katastrofalny wręcz wzrost kosztów administracyjnych stwarza trudną sytuację, zwłaszcza w małych zespołach. Ustalona taryfa adwokacka uległa częściowej dezaktualizacji. Pod adresem naczelnych organów adwokatury należy wysunąć postulat wystąpienia z inicjatywą pewnych zmian, które mogłyby mieć wpływ na obniżenie kosztów administracyjnych. Dotyczy to w szczególności podwyższenia ryczałtu o 100% (z 200 na 400 zł). Ponadto wpłaty na koszty wydatków powinny być określone jak dotychczas: na 10% wpłaty zasadniczej bez określenia maksymalnej granicy 200 zł bądź podwyższenie maksymalnej granicy do 500 zł. Gdyby nawet nie naruszać zasadniczej taryfy, to powyższe dwie zmiany — uwzględniając jednocześnie brak jakichkolwiek rekompensat oraz obciążenie adwokatury podatkiem od wynagrodzeń — stwarzałyby możliwość podwyższenia wynagrodzeń w kwocie 3—4 tys. Nie-

wielkie obciążenie dodatkowe klienta w tych dwóch pozycjach dałoby możliwość zrekompensowania adwokatom wzrostu zarówno kosztów utrzymania osobistego jak i zespołu. Jednocześnie mówca zasygnalizował, że wydane ostatnio przepisy przesądziły spór co do wysokości składki ubezpieczeniowej, ustalając je na 33%.

Na zakończenie swego wystąpienia adw. Bronisz podkreślił, że w zakresie skarg i zażaleń sytuacja w Izbie jest stosunkowo dobra. Wśród 21 skarg w ostatnim roku zaledwie w jednej sprawie wszczęto postępowanie dyscyplinarne, albowiem pozostałe skargi w wyniku postępowania wyjaśniającego okazały się bezzasadne. Fakt ten świadczy o stosunkowo dobrej pracy zawodowej członków Izby.

Kierownik ZA w Ząbkowicach adw. Jerzy Bernhardt odniósł się krytycznie do proponowanej przez Radę liczby etatów w Zespole. Wniósł o obniżenie tej liczby etatów w Zespole do 4, uzasadniając to tym, że skoro obecnie koszty administracyjne Zespołu są tak duże, to zatrudnienie jeszcze choćby 1 adwokata w ZA w Ząbkowicach Śl. doprowadziłoby do sytuacji, w której przeciętna płaca byłaby niższa o połowę od średniej krajowej.

Kierownik Zespołu Adwokackiego nr 2 w Wałbrzychu adw. Stanisław Wasiekowski wypowiedział się korzystnie o działalności Rady w zakresie udzielenia dotacji zespołom na remont i urządzenie lokali zespołów. W przeciwieństwie do poprzedniej Rady, która gromadziła środki na budowę domu wypoczynkowego, ustępująca Rada przeznaczyła je na poprawę sytuacji lokalowej zespołów, wyposażenie lokali w potrzebny sprzęt i podniesienie ich stanu estetycznego. Decyzje te należy uznać za słuszne, jeżeli weźmie się pod uwagę, że wygląd lokalu, w którym często klienci spotykają się po raz pierwszy z adwokatami, może mieć korzystny wpływ na

ocenę naszego środowiska. Lokal w takich sytuacjach stanowi wizytówkę adwokatury. W dalszej części mówca wyraził ubolewanie z powodu niemożności załatwienia przez Naczelną Radę Adwokacką rekompensat dla członków rodzin adwokatów w związku z podwyżką cen w 1982 r. Dotkliwie odczuwają to wielodzietne rodziny, w których adwokat jest jedynym żywicielem. W porównaniu z innymi zawodami (np. górnikami, w których średnie płace są wyższe od średnich wynagrodzeń adwokatów) pozbawienie członków rodzin adwokatów wypłacanego innym ekwiwalentu może rodzić poczucie krzywdy. W interesie rodzin wielodzietnych, które skutki podwyżek cen najbardziej odczuły, mówca zaapelował o stworzenie funduszu socjalnego ze środków zgromadzonych na koncie 35, z którego można by wypłacać ekwiwalenty i w ten sposób zespokoić usprawiedliwione potrzeby. Wskazał przy tym na znaczne rezerwy, jakie posiada Rada na wspomnianym koncie, co wynika z przedstawionego sprawozdania z działalności Rady.

W końcowej fazie dyskusji głos zabrał dziekan Samorządu Radców Prawnych w Wałbrzychu mgr Aleksander Szpilarewicz, który zapoznał zgromadzonych z sytuacją radców prawnych działających obecnie w ramach samorządu radcowskiego i wskazał na konieczność współpracy obu samorządów.

Z kolei przewodniczący Zgromadzenia udzielił głosu przedstawicielowi KW PZPR tow. M. Wawrzyńczakowi, który w kontekście aktualnej sytuacji społeczno-politycznej przedstawił pracę środowiska prawniczego, oceniając pozytywnie rolę adwokatury. Omówił także problem przestrzegania praworządności w dzisiejszej złożonej sytuacji państwa. Zapewnił także o pełnej pomocy i aprobacie Partii dla działalności adwokatury, życząc w imieniu

PZPR, ZSL i SD dalszych sukcesów w pracach samorządu.

Następnie Zgromadzenie podjęło następujące uchwały:

- 1) zatwierdzono preliminarz budżetowy na 1983 r.,
- 2) ustalono składki na rzecz Izby od zespołów i od adwokatów radców prawnych,
- 3) ustalono udział zespołów w funduszu szkoleniowo-inwestycyjnym NRA,
- 4) zatwierdzono propozycje zmian do regulaminu Koleżeńskiej Kasy Wzajemnej Pomocy,
- 5) ustalono rozmieszczenie adwokatów i aplikantów adwokackich w zespołach,
- 6) zobowiązano Okręgową Radę Adwokacką do podjęcia inicjatywy w sprawie zmian w obowiązujących przepisach prawnych, mianowicie w celu zwiększenia ryczałtu administracyjnego z kwoty 200 zł do kwoty 400 zł oraz zwiększenie maksymalnej kwoty wydatków do 500 zł,
- 7) zobowiązano nowo wybrane władze samorządowe do postulowania w Naczelnej Radzie Adwokackiej podjęcia działań do zniesienia podatku od wynagrodzeń.

Po dokonaniu wyborów skład nowo wybranych organów przedstawia się następująco:

1. Okręgowa Rada Adwokacka w Wałbrzychu:

dziekan Rady — adw. Stanisław Baranowski, członko-

wie Rady: adw. Kazimierz Gilewicz, adw. Tadeusz Rocznik, adw. Jerzy Bronisz, adw. Henryk Gawlik, adw. Bogusław Biernat, adw. Kazimierz Schiller, adw. Stanisław Wasiekowski, adw. Artur Sichler; zastępcy członków Rady: adw. Wiesław Olejniczak, adw. Andrzej Halastra, adw. Konrad Kwass.

2. Sąd Dyscyplinarny:

prezes Sądu — Jan Golczewski; członkowie Sądu: adw. Mieczysław Górkiewicz, adw. Bogdan Maria Herdach, adw. Romuald Iwanow, adw. Piotr Hrobok, adw. Stanisław Mincel, adw. Andrzej Pawlikowski, adw. Karol Niebylski, adw. Ryszard Bak; zastępcy członków Sądu: adw. Mieczysław Jasiński, adw. Joanna Wołak, adw. Wiesław Szelest.

3. Komisja Rewizyjna:

przewodniczący Komisji — adw. Józef Młynarski; członkowie Komisji: adw. Antoni Karaś, adw. Alojzy Halski; zastępcy członków Komisji: adw. Bohdan Juzków, adw. Wincenty Fibakiewicz.

Delegaci wybrani na Krajowy Zjazd Adwokatury:

adw. Kazimierz Gilewicz, adw. Tadeusz Rocznik, adw. Jan Golczewski, adw. Jerzy Bronisz, adw. Bogdan Maria Herdach, adw. Czesław Walkowicz, adw. Piotr Hrobok, adw. Kazimierz Schiller.

adw. Stanisław Baranowski
adw. Stanisław Wasiekowski